

Nr 149.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner angående anslag för budgetåret 1951/52 till kostnader för sjukvård m. m. åt vissa utlänningar.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under elfte huvudtiteln, punkten 138, föreslagit riksdagen att till Kostnader för sjukvård m. m. åt vissa utlänningar för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 1 225 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 95, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 9 mars 1951, föreslagit riksdagen att — med ändring av vad därutinnan föreslagits i propositionen nr 1 — till Kostnader för sjukvård m. m. åt vissa utlänningar för budgetåret 1951/52 anvisa ett förslagsanslag av 1 750 000 kronor.

Medel för här avsedd, av medicinalstyrelsen bedriven flyktingverksamhet ha intill innevarande budgetår anvisats under femte huvudtiteln. Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört under elfte huvudtiteln med 1 560 000 kronor. Jämlikt bemyndigande av 1950 års riksdag (prop. nr 137; skr. nr 156) ha under anslaget — utöver medel för vid dåvarande tid i landet befintliga, under medicinalstyrelsens överinseende stående flyktingar — medel beräknats för mottagande för varaktig vistelse i Sverige av 150 tuberkulossjuka flyktingar jämte högst ungefär lika många anhöriga till dessa.

Propositionen nr 1. Medelsbehovet under anslaget för nästa budgetår har angivits till 1 225 090 kronor med följande fördelning: beläggning och vårdkostnad 1 089 525 kronor; social omvårdnad 82 565 kronor; tandvård, resor till och från sjukvårdsinrättningar m. m. samt begravningskostnader (3 500 + 6 000 + 4 000) 13 500 kronor; lönekostnader för chefs- och läkarpersonal vid Stråtenboförläggningen, för kuratorer vid E-paviljongerna, för en kurator hos medicinalstyrelsen samt för extra arbetskraft hos styrelsen för det centrala bestyret med verksamheten (16 800 + 6 000 + 8 700 + 8 000) 39 500 kronor. Det sammanlagda beloppet föreslås avrundat till 1 225 000 kronor.

Propositionen nr 95. Med stöd av riksdagens förenämnda bemyndigande ha hittills till Sverige överförts 148 flyktingar jämte 83 anhöriga. I anled-

Bihang till riksdagens protokoll 1951. 6 saml. Nr 149—150.

ning av framställning från Internationella flyktingorganisationen (IRO) anses vårt land böra omhändertaga ytterligare ett antal tuberkulosfall, i första hand barn. Enligt av medicinalstyrelsen verkställd undersökning kunna cirka 100 vårdplatser beredas inom vissa barnavdelningar vid sanatorierna. Med hänsyn härtill föreslås det antal tuberkulossjuka barn, som böra mottagas, bestämmas till omkring 100. Dessutom synas i genomsnitt två nära anhöriga per barn böra få medfölja och beredas vistelse här. För vården anses en viss personalförstärkning vara påkallad. De möjligheter, som kunna finnas att låta denna arbetskraft ingå i kontingenten anhöriga, torde därför böra tillvaratas. För den händelse att det vid tidpunkten för aktionens genomförande skulle visa sig icke finnas ett tillräckligt antal barn, som skulle kunna komma i fråga för överföring till Sverige, torde så många tuberkulösa ungdomar eller andra tuberkulosfall böra omhändertagas, att de tillsammans med barnen utgöra omkring etthundra. Vårdkostnaderna anses böra helt bestridas av staten.

Den slutliga uttagningen bör — såsom skedde beträffande de flyktingar, som 1950 överfördes till Sverige — ombesörjas av en svensk delegation i samråd med IRO.

Beträffande det ekonomiska och organisatoriska ansvaret för barnens och deras anhörigas transport till svenska gränsen har räknats med att detta såsom vid överföringen av de sjuka flyktingarna förra året skall ankomma på IRO.

Efter ankomsten till Sverige böra de anhöriga snarast möjligt arbetsplaceras. I mån av behov böra de erhålla omskolning och starthjälp genom arbetsmarknadsstyrelsen. Flyktingarnas behandling i socialvårdshänseende och deras möjligheter att erhålla svenskt medborgarskap böra överensstämma med dem, som givits de förra året emottagna.

Det engångsbidrag, som IRO enligt sin framställning skall lämna för barnen och deras anhöriga, kommer att uppgå till i runt tal 775 000 kronor. Detta belopp överstiger rätt väsentligt kostnaderna för omhändertagande och vård av barnen och de anhöriga under första året. Det synes emellertid lämpligt, att medel till ändamålet beräknas på riksstaten och att IRO:s bidrag tages till upphörd under inkomster å driftbudgeten: övriga diverse inkomster.

De kostnader, som sålunda kunna beräknas uppstå, hänföra sig till uttagningen av barnen och deras anhöriga, läkarbesiktning vid ankomsten till Sverige, transporter till resp. bestämmelseorter i Sverige, på sanatorierna lämnad vård, de anhörigas omhändertagande under viss tid efter ankomsten i avvaktan på arbetsplacering samt starthjälp, eventuell omskolning av vissa anhöriga och omhändertagande av arbetsoförmögna anhöriga.

För uttagningsdelegationens resor och uppehälle beräknas cirka 9 000 kronor. Kostnaderna för läkarundersökningen och transporter m. m. i Sverige kunna uppskattas till 1 000 resp. 30 000 kronor. Vårdkostnaderna

för barnen upptages till i runt tal 430 000 kronor. Utgifterna för omhändertagande av de anhöriga beräknas till 60 000 kronor. Kostnaderna för starthjälp, uppehälle under omskolning eller omhändertagande av arbetsoförmögna anhöriga förutsättas skola bestridas från de anslag under femte och åttonde huvudtitlarna, varifrån de regelmässigt utgå.

Det sammanlagda medelsbehovet för detta ändamål skulle sålunda bliva 530 000 kronor.

Kostnaderna föreslås skola bestridas från förslagsanslaget till kostnader för sjukvård m. m. åt vissa utläningar. Detta anslag har enligt ovan föreslagits för nästa budgetår skola upptagas till 1 225 000 kronor. Vid bifall till vad nu förordats bör anslaget höjas till 1 755 000 kronor eller i avrundat tal 1 750 000 kronor.

Utskottet delar departementschefens uppfattning, att Sverige såsom en fortsättning av hjälpverksamheten på det humanitära området bör omhänderta ytterligare omkring 100 tuberkulossjuka, i första hand barn, och omkring 200 nära anhöriga till dem.

Med hänsyn härtill får utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot de av Kungl. Maj:t i förevarande ämne framlagda förslagen, hemställa,

att riksdagen må till *Kostnader för sjukvård m. m. åt vissa utläningar* för budgetåret 1951/52 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 750 000 kronor.

Stockholm den 18 maj 1951.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Gustaf Karlsson, Grånebo, Manner-skantz, Ohlson, Leander, Gillström, fröken Andersson, herrar Eric Ericson, Rosenberg, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, Einar Persson, Ivar Persson, Birger Andersson och Söderquist; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmberg i Skövde, Svensson i Grönvik, Mårtensson i Uddevalla, Lindholm, Ståhl, Åkerström, Kollberg, Petterson i Degerfors, fröken Elmén, herrar Birke, Persson i Växjö, fru Ericsson i Luleå och herr Johansson i Mysinge.